

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-NKPS.431.6.50.2025.MB1

Pani
Zyta Lorenc
Zastępca Dyrektora
Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Legnicy
ul. Poselska 13
59-220 Legnica

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Do podpisanego w dniu 19 stycznia 2026 r. protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Wrocław, 27 stycznia 2026 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Jerzy Konopski, zatrudniony na stanowisku Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy od dnia 1 lipca 2009 r. do dnia 30 listopada 2025 r. Pani Zyta Lorenc, zatrudniona na stanowisku Zastępcy Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy od dnia 20 lipca 2009 r. Pani Iwona Roicka, zatrudniona na stanowisku Zastępcy Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy od dnia 16 lipca 2018 r. (dowód: akta kontroli, str. 53)
Zakres kontroli	Realizacja zadań powiatu wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz zgodność zatrudniania z wymogami kwalifikacyjnymi. Okres objęty kontrolą od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 1 grudnia 2025 r.
Podstawa prawna kontroli	1. art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej², 2. § 5 rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej³ Plan kontroli na II półrocze 2025 r. (PNK-KZ.430.1.2025.MK) zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 27 czerwca 2025 r., ze zm.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	od dnia 1 grudnia 2025 r. do dnia 29 grudnia 2025 r.
Kontrolerzy	1. Monika Broniszewska – główny specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przewodniczący zespołu, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.491.2025.MB1 z dnia 13 listopada 2025 r., 2. Agnieszka Kukuryka-Szymuś – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, kontroler, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.492.2025.MB1 z dnia 13 listopada 2025 r. (dowód: akta kontroli, str. 15, 17)

¹ dalej „MOPS” lub „Ośrodek”

² t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm., dalej „ustawa o pomocy społecznej” lub „ustawa”

³ Dz. U. z 2025 r., poz. 1065, dalej „rozporządzenie w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej”

II. Ocena kontrolowanej jednostki

W okresie objętym kontrolą odpowiedzialność za realizację zadań ponosili Pan Jerzy Konopski - Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy od dnia 1 lipca 2009 r. do dnia 30 listopada 2025 r., Pani Zyta Lorenc - Zastępca Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy od dnia 20 lipca 2009 r. i Pani Iwona Roicka - Zastępca Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy od dnia 16 lipca 2018 r.

W wyniku kontroli poszczególnych zagadnień, w oparciu o oceny cząstkowe badanych obszarów, działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

III. Ustalenia kontroli

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone w jednostce podlegającej kontroli w dniach 1, 2, 8 grudnia 2025 r. na podstawie dokumentacji przedstawionej podczas kontroli w zakresie realizacji przedmiotowych zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz wyjaśnień składanych przez Zastępców Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy.

Kontrolę wpisano do książki kontroli pod nr 5/2025.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy realizował zadania własne powiatu wynikające z art. 19 pkt 2, 6, 7, 8, 13, 14, 15, 16, 18 i 19 ustawy o pomocy społecznej, które dotyczą:

- prowadzenia specjalistycznego poradnictwa (pkt 2),
- przyznawania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz okręgowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze (pkt 6),
- pomocy w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz okręgowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się (pkt 7),
- pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach⁴, mającym trudności w integracji ze środowiskiem (pkt 8),
- udzielania informacji o prawach i uprawnieniach (pkt 13),
- szkolenia i doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej z terenu powiatu (pkt 14),
- doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu (pkt 15),
- podejmowania innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych (pkt 16),
- sporządzania, zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 18),
- utworzenia i utrzymywania powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenia pracowników (pkt 19).

⁴ t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 769 ze zm, dalej „ustawa o cudzoziemcach”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy nie opracował i nie realizował powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych (art. 19 pkt 1 ustawy). Legnica jako miasto na prawach powiatu ma podwójne kompetencje: wykonuje zadania własne gminy oraz zadania powiatu. Realizując te zadania opiera się na Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych przyjętej Uchwałą Nr XXXIII/356/05 Rady Miejskiej Legnicy z dnia 25 kwietnia 2005 r.

Miasto Legnica nie prowadzi domu pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym (art. 19 pkt 10 ustawy). Gmina Legnica prowadzi natomiast Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie.

MOPS w Legnicy nie realizował usług wsparcia krótkoterminowego (art. 19 pkt 10a ustawy), jak wyjaśniła Zastępca Dyrektora Ośrodka, zadanie to było realizowane w ramach zadania gminy, o którym mowa w art. 17 ust. 2 pkt 3b ustawy.

Miasto na prawach powiatu Legnica nie prowadzi mieszkań treningowych lub wspomaganych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art. 19 pkt 11 ustawy). Zgodnie z oświadczeniem Zastępcy Dyrektora MOPS, w kontrolowanym okresie, Ośrodek mając na uwadze konieczność stopniowego dochodzenia do sytuacji optymalnej, w której wsparcie mają zapewnione wszystkie wymagające tego osoby oraz usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej, zapewniał miejsca w mieszkaniu treningowym, realizując zadanie gminy o charakterze obowiązkowym określone w art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy. Ponadto Miasto Legnica (w ramach zadań gminy) prowadzi Dom Samotnej Matki z Dzieckiem w Legnicy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy nie prowadzi ośrodków interwencji kryzysowej (art. 19 pkt 12 ustawy). Od lutego 2015 r. zadania Ośrodka Interwencji Kryzysowej przejął Zespół Interwencji Kryzysowej działający w strukturze MOPS w Legnicy.

Miasto na prawach powiatu Legnica realizowało zadania powiatu z zakresu administracji rządowej wynikające z art. 20 ust. 1 pkt 1, 2, 3 i 4a ustawy o pomocy społecznej, które dotyczą:

- pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy, udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy o cudzoziemcach, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacania za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 1),
- prowadzenia i rozwoju infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 2),
- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (pkt 3),
- zapewnienia utrzymania oraz rozwoju systemu teleinformatycznego, a także sporządzania sprawozdawczości i przekazywania jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 4a).

Zgodnie z wyjaśnieniami Zastępcy Dyrektora MOPS miasto na prawach powiatu Legnica, w okresie objętym kontrolą, nie realizowało zadania własnego powiatu wynikającego

z art. 20 ust. 1 pkt 4 ustawy, dotyczącego udzielania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy, pomocy w zakresie interwencji kryzysowej, z uwagi na brak wniosków w zakresie.

Miasto na prawach powiatu Legnica w okresie objętym kontrolą realizował zadania wynikające z art. 112 ust. 8, 12 i 13 ustawy o pomocy społecznej dotyczące:

- sprawowania przez Starostę przy pomocy powiatowego centrum pomocy rodzinie nadzoru na działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji (ust. 8),
- składania radzie powiatu corocznego sprawozdania z działalności PCPR oraz przedstawiania potrzeb w zakresie pomocy społecznej (ust. 12),
- opracowywania i wdrażania lokalnych programów pomocy społecznej (ust. 13).

W okresie objętym kontrolą Dyrektor, ani Zastępcy Dyrektora MOPS w Legnicy nie występowali z powództwem o roszczenia alimentacyjne (art. 112 ust. 3).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy nie koordynował realizacji powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych (art. 112 ust. 9), gdyż Miasto na prawach powiatu Legnica nie ma opracowanej Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Analiza dokumentów potwierdzających kwalifikacje zawodowe znajdujących się w aktach osobowych pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy wykazała, że Dyrektor i Zastępcy Dyrektora MOPS posiadają wymagane kwalifikacje zawodowe, wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, tj. wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Ponadto stwierdzono, że pracownicy socjalni posiadali wymagane kwalifikacje zawodowe wskazane z art. 116 i 156 ustawy. W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia 400 zł wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej otrzymywali wszyscy pracownicy socjalni zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy w MOPS realizujący pracę socjalną w środowisku lub przeprowadzający rodzinne wywiady środowiskowe poza siedzibą Ośrodka. W aktach osobowych pracowników znajdują się stosowne pisma o przyznaniu powyższego dodatku oraz przyjęte i podpisane zakresy czynności.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne

W sprawdzonych sprawach dotyczących udzielanej pomocy dla cudzoziemca mającej na celu wspieranie procesu jego integracji, stwierdzono, że:

1. W sprawie nr 1 (I.M.), nr 3 (Z.K.) i nr 4 (N.Y.) rodzinne wywiady środowiskowe część VI, odpowiednio z dnia 13.08.2025 r., 5.06.2025 r. i 25.03.2025 r. zostały sporządzone z naruszeniem terminu określonego w § 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego⁵, tj. po upływie 14 dni roboczych od złożenia wniosku o udzielenie pomocy.

Zgodnie z wyżej powołanym przepisem prawa wywiad przeprowadza się w terminie 14 dni roboczych od dnia powzięcia wiadomości o konieczności jego przeprowadzenia.

W sprawdzonych sprawach dotyczących kierowania do środowiskowego domu samopomocy, stwierdzono, że:

1. W skontrolowanej sprawie nr 12 (M.P.), przed wydaniem decyzji Nr DI.5121.SD.1.3.2024.MF z dnia 13.09.2024 r., w sprawie skierowania do ŚDS na kolejny okres, nie przeprowadzono rodzinnego wywiadu środowiskowego ze stroną (opiekunem prawnym osoby kierowanej).

⁵ Dz. U. z 2021, poz. 893, ze zm., dalej rozporządzenie w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego

Zgodnie z art. 106 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej decyzję administracyjną o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia (...) wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego.

2. W poniższych sprawach rodzinne wywiady środowiskowe część VI, zostały sporządzone z naruszeniem terminu określonego w § 3 ust. 2 rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego, tj. po upływie 14 dni roboczych od złożenia wniosku o udzielenie pomocy:
- nr 1 (B.B. opiekun prawny P. B.) wywiad z dnia 23.01.2024 r.,
 - nr 2 (M.D. opiekun prawny J.D.) wywiad z dnia 30.01.2024 r.,
 - nr 3 (E.K. opiekun prawny K.K.) wywiad z dnia 16.01.2025 r.,
 - nr 3a (H.K. opiekun prawny K.K.) wywiad z dnia 31.01.2024 r.,
 - nr 6 (B.K. opiekun prawny S.K.) wywiad z dnia 30.01.2024 r.,
 - nr 7 (A.I.) wywiady z dnia 15.01.2025r. i z dnia 25.01.2024 r.,
 - nr 8 (M.H. opiekun prawny M.H.) wywiad z dnia 01.02.2024 r.,
 - nr 9 (M.A.) wywiady z dnia 17.01.2025r. i z dnia 02.02.2024 r.,
 - nr 10 (M.J. opiekun prawny M.K.) wywiad z dnia 02.10.2024 r.,
 - nr 12 (M.P. opiekun prawny O.P.) wywiad z dnia 21.02.2024 r.,
 - nr 15 (M.O.) wywiad z dnia 29.01.2024 r.,
 - nr 16 (M.J. opiekun prawny R.J.) wywiad z dnia 23.01.2024 r.,
 - nr 19 (J.P. opiekun prawny P.P.) wywiad z dnia 31.01.2024 r.

Zgodnie z wyżej powołanym przepisem prawa wywiad przeprowadza się w terminie 14 dni roboczych od dnia powzięcia wiadomości o konieczności jego przeprowadzenia.

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nieterminowe sporządzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych.
2. Brak sporządzenia wywiadu środowiskowego przed wydaniem decyzji przyznającej pomoc w formie skierowania do środowiskowego domu samopomocy.

Na podstawie ustaleń kontroli, w celu poprawy realizacji kontrolowanego zadania należy:

1. Rodzinne wywiady środowiskowe sporządzać w terminie 14 dni roboczych od dnia powzięcia wiadomości o konieczności ich przeprowadzenia.
Podstawa prawna: § 3 ust. 2 rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego
Termin wykonania: na bieżąco.
2. Decyzje administracyjne o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczeń, z wyjątkiem decyzji o odmowie przyznania biletu kredytowanego oraz decyzji w sprawach cudzoziemców i osób, o których mowa w art. 5a, wydawać po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego.
Podstawa prawna: art. 106 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej.
Termin wykonania: na bieżąco.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przesłano do Zastępcy Dyrektora MOPS w Legnicy, drugi do Prezydenta Legnicy, trzeci włączono do akt kontroli.

Województwo Dolnośląskie
Urząd Marszałkowski
Wydział Polityki Społecznej

Quesada, Andres I. (Kontrolni w Prezencji Sądowej)

